

**PRAMEŇ
VÔD,
KTORÉHO VODY
NESKLAMÚ**

Iz 58,11

5 1988
ročník XX

**živá!
SLOVAKIA**

JP

BOŽÍ LÉKÁRNA VE 37. ŽALMU

1. Jsi-li zarmoucen a zmaten tím, jak dobře se daří zlovolníkům, vezmi dvě lžičky veršů 1 a 2.
2. Jestliže nevíš, jak to s tebou jednou dopadne, užívej třikrát denně jednu lžičku verše 3.
3. Jsi-li sklíčen a cítíš-li, že o tebe Bůh nepečeje nebo že dokonce neodpovídá na tvé modlitby, pak užívej každě ráno a večer čtyři lžičky veršů 4, 5, 6 a 7.
4. Jsi-li rozlněvaný, vzdorovitý a máš-li touhu se mstít, pak ber na uklidnění a při každém opakovaném záchvatu jednu lžičku verše 8.
5. Máš-li pochybnosti, zda jsi opravdu spasen a jak to s tebou dopadne na věčnosti, pak opakovaně ber po čtyřech lžičkách veršů 18, 24, 28 a 33 tak dlouho, až se budeš cítit zdrav.
6. Nerozumíš-li tomu, jaký plán má Bůh pro tvůj život, nechápeš-li Jeho vedení a Jeho zájem o tvoji budoucnost, pak vezmi jednu lžičku verše 33.
7. Jsi-li ve velkých těžkostech a u konce se svou moudrostí, vezmi dvě lžičky verše 39.

Pamatuj: Nestačí jen odzátkovat lahvičku s lékem a přivonět si k obsahu. Lék je nutné spolknout a strávit — viz Jk 1.21-25.

přel. hk

(Pozn.: Citované verše Ž 37 jsou na straně 109).

ŽIVÁ SLOVA vydávají Křesťanské sbory v ČSSR v Ústředním církevním nakladatelství v Praze. — Rídí odpovědný redaktor Ing. Jan Ostrolucký s redakční rady. Adresa redakce: 701 00 Ostrava 1, Fifejdy II, Lechowiczova 5/2839. — Vychází šestkrát ročně. Předplatné na celý rok 30, — Kčs. — Administrace časopisu: 755 01 Vsetín, Jiráskova 1817/72, telefon 2930. — Grafická úprava: akad. malíř Jaroslav Kapec. — Rozšířuje administrace. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p. Olomouc, závod Ostrava, provoz 26 Valašské Meziříčí. — Snížený poplatek za dopravu novin povolen SmŘS Ostrava, č. j. 3126/84 ze dne 26. 4. 1984. Dohledací pošta Vsetín 1. — Reg. číslo R 5078. — Index 47 876.

POTEŠUJTE MÓJ ĽUD!

Pán Boh vedel, ako je veľmi potrebné Jeho ľud potešovať a preto aj skrze proroka Izaiáša (40,1) svojich verných k tomu pobáda. Aj dnes všetci potrebujeme slová potešenia, povzbudenia, napomenutia. Aj veľká skupina ľudí naraz sa dá niekedy potešovať, ale predsa je to práca najmä s jednotlivcami. Je obava, že len málo kresťanov sa uvedomele a programovo zaoberá touto prácou.

Vzácnym príkladom človeka, ktorý potešoval, je Barnabáš. Jeho meno v preklade je „Syn potešenia“ (Sk 4,36-37). Vynikal tým, že veľmi miloval Pána Ježiša a On mu mohol zveriť starosť o jahniatka. On, prirodzený potomok Léviho, si uvedomil svoje bohoslužobné určenie. Preto predal majetok, peniaze položil k nohám apoštолов a k ich nohám pridal samého seba s prázdnymi rukami, ale nezaťaženým srdcom i hlavou. Môže slúžiť, kto je odľahčený od majetkov.

On to bol, ktorý mal vyvinutý zmysel pre prácu s jednotlivcami. Práve jeho zásluhou sa obrátený Saul dostal do zborového obecenstva medzi nedoverčívych učeníkov v Jeruzaleme (Sk 9,26-28) a neskôr ho vyhľadal v Tarze a dovedol do Antiochie (11,22-25). Barnabáš mal vynikajúcu kvalifikáciu pre Božie dielo, „pretože bol dobrý muž a plný Svätého Ducha a viery“ (11,24). Mal Božie, nebeské zdroje sily.

Na prvú misijnú cestu s Pavlom vyštartoval ako „vedúci výpravy“, ale počas nej „stratil vedenie“, prioritu začal preberať Pavel. Hľadme, ako v priebehu jednej kapitoly ustupuje z pozíciej (porovnaj 13,2.7 a 46,50). Ale jeho to nedeprimuje, má plnosť viery i radosti a tiež od počiatku zásluhu na Pavlovom raste. Vedel povzbudiť aj uvoľnením miesta, akoby povedal: Chod, pracuj, si lepší, obdarenejší. A nech ti Pán žehná. Ja o prácu na Božom diele neprídem.

A keď Ján-Marek zlyhal (13,13), záležalo mu práve naňom a to tak, že ďalšiu misijnú cestu nekonal s Pavlom len preto, aby zastrašeného Marka povzbudzoval a vychovával (15,36-40). Pavel nachádza nových spolupracovníkov a užitočne pracuje, zatiaľčo Barnabáš tiež užitočne potešuje, povzbudzuje. Rozluka bratov v Božom diele nemusí byť na závadu, keď ich k tomu vede Svätý Duch. Výsledok Pavlových misijných cest poznáme, ale aj výsledok služby „Syna potešenia“. Pavel musel v staršom veku vyznať, že Marek mu bol „veľmi užitočný k službe“ (2Tm 4,11); sám ho veľmi odporúčal (Ko 4,10), vyhlásil ho za spolupracovníka (F 24). A Peter ho považuje za svojho syna (1P 5,13).

Nebol by Marek Markom, keby neboli Barnabáš Barnabášom — synom potešenia. A nebolo by ani Markovo evanjelia, ani Pavol by nemal užitočného spolupracovníka a Peter syna.

To je výsledok potešovania. Nie je to všetko — práca vo veľkom, ako pracoval Pavel, ale aj práca s jednotlivcami, ako pracoval Barnabáš. V mojom i tvjom zhromaždení je niekto, kto čaká na potešenie a potrebuje povzbudenie. Kto to bude robiť? Ten, kto má kvalifikáciu „Syna potešenia“, ktorý

- miloval Pána Ježiša nad svoj majetok,
- videl praktické potreby blížnych jednotlivcov,
- mal blízky vzťah nie k sláve, ale k službe,
- bol dobrý muž, plný Svätého Ducha, plný viery.

Takých chce a môže používať Svätý Duch pri budovaní Cirkvi až do túžobne očakávaného príchodu Pánovho.

ik

VELKÁ ŽIVOTNÍ KRIZE

Došel až sem. Ušťvaný a vyčerpaný na pokraji tělesních sil. Oči mu svítí povinným leskem. Vyzáruje z nich strach, zoufalství a také smrtelná únavu. Jeho oči se podobají vyděšeným očím zvířete, které pronásledují lovci. Má za sebou celodenní útek vyprahlou pouští. Hlad a zvláště žízeň, která ho celý den sužovala — to nebylo nic proti hrůze z Achabových vojáků, kteří mu byli stále v patách. Okolo poledne ho už téměř dostihli. Naštěstí bylo nedaleko koryto vyschlého potoka, na jehož dně nezanechávaly jeho bosé nohy otisky. Běžel dlouho po ztvrdlém písaku, až dorazil k místu posetému desítkami balvanů. Tam se skryl a čekal. Vojáci dojeli na koních až téměř k němu. Chvíli se rozhlíželi, a když nespátrali nic podezřelého, odjeli dál. Slunce a rozpálený písek pouště zchladily jejich touhu zalíbit se hrozné králově Jezábel, která je za ním poslala. Ještě chvíli vyčíkal. Když si byl jist, že ho už nikdo nemůže vidět, vylezl ze své skryše a utíkal opačným směrem, než kterým odjeli jezdci. Šel až do západu slunce, až došel sem k osamělému jalovci. Dál nepůjdě, nemůže, je u konce svých sil. I silný muž má právo zhroutit se pod těhou neunesitelného břemene. A Eliáš cítí, jak břemeno ležící na něm ho láme, drtí a tiskne k zemi. Už nemá vůli vzepřít se a bojovat dál, už nemá chuť vést zápasы pro Hospodina.

Vždy byl velkým silákařem a horlivcem. Rozhodně se zasazoval ve svém národě o Boží práva. Často mu jeho neohrožené jednání vyneslo posměch a protivenství. Někteří lidé na něho pokřikovali, že je blázen a fanatik. Nikdy na to nedbal. V jeho srdci hořel oheň, který roznítil Hospodin. Byl to stravující oheň, který ho nutil, aby se pohyboval z místa na místo, aby vystupoval proti kultu pořánských bohů a volal národ k pokání a nápravě. Eliáš horlil pro Hospodina. A Hospodin stál při něm. Poznal do široka rozevřenou Boží dlaň v době hladu, poznal Boží pomoc při zápasu proti Bálovým prorokům na hoře Karmel. Ale teď tu stojí náhle sám! Opuštěný, osamělý, rozjitřený. Jeho Bůh ho opustil, zapomněl na něho, vydal ho do rukou bezbožné Jezábel! Eliášovo srdce je plné hořkosti. Necítí hlad, žízeň, ani únavu, protože celé jeho nitro plane jediným: Velikou sebevětlostí! „Proč jsem se narodil?“, přemítá Eliáš. „Jen proto, abych trpěl jako zvíře zapřažené do jha, z něhož není úniku? Kéž by mě můj Pán už propustil ze svých služeb!“

Den pomalu končí. Slunce zapadá za obzorem. Spánek. Ano, ten mu přinese úlevu. Oči se mu klíží, ale ještě než usne, stačí zašeptat svou modlitbu: „Už dost, Hospodine, vezmi si můj život, vždyť nejsem lepší než moji otcové.“ A pak jen hluboký spánek, který ho kolébá na svých milosrdných loktech. Nesplí dlouho. Jen několik okamžiků. Někdo se ho dotýká, někdo ho budí. Eliášovy oči jsou obříženy únavou. Mozek nechce pracovat. Kdo ho jen může budit v této pustině vzdálené mnoho mil od nejbližšího lidského obydí? Ještě se zcela neprobral, ale přesto zřetelně slyší slova: „Vstaň a jez!“ Ne, to není voják královny Jezábel, který ho ruší ze spánku. To sám Hospodin za ním posílá svého anděla. Ale není to přelud? Ne, to nemůže být přelud, když má u hlavy bochník voníčkého chleba a číši vody. Několikrát si ukousne a hltavě pije chladnou vodu. Únavu je však silnější. Oči se mu samy zavírají a hlava opět padá na zem. Ani teď nespí dlouho.

Opět před ním stojí Hospodinův posel a znovu ho pobízí: „Vstaň a jez, māš před sebou dlouhou cestu!“ Spánek je pryč. Eliáš vstává a poslušně plní to, co od něho anděl žádá. Jí, piše a pak posilněn odchází tam, kam ho Bůh volá. Už ne pouští, ale Oréb. Tam je jeho místo, tam ho chce Bůh mít, tam s ním chce mluvit.

Tatam je Eliášova otupělost. Boží rozkaz odvál jeho lhotejnou a netečnost. Stále je ještě ve svém nitru rozjitřený, nalaďený k výčitkám, ale zároveň je již opět připraven poslušně plnit Boží příkazy. Prožil velikou krizi. Dostal se až na dno svých sil. Snad přestal i dívět svému Bohu? Ale posloužilo mu to. Nyní vidí, jak bylo dobré, že prošel tímto trápením. Teprve teď si uvědomuje, že mnohdy jednal v horlivosti. Ne v té Boží, ale ve své vlastní, tělesné. Rozhodně hájil Boží nároky. Ale přál si to tak Bůh?

Ještě dlouhá cesta byla před Eliášem. Musel jít čtyřicet dní a nocí, než se dostal na její konec. Tam, na Orébu, na něho čekal Bůh se svou pomocí. Hospodin dobře věděl, jaký lék Eliáš potřebuje. A na Orébu mu ho předepsal pořádnou dávku. Byly to úkoly, kterými pověřil svého věrného služebníka. Jen těha odpovědnosti mohla vytrhnout Eliáše z malomyšlnosti a tak vylečit jeho rozbolavělé nitro.

Ukázalo se, že Boží diagnóza byla správná. Uplynulo několik dní. Lék zabil. Kdo dříve znal Eliáše a nyní se s ním setkal, nikdy by nevěřil, jak hlubokou vnitřní krizí tento muž prošel. Jen on jediný mohl vydat svědecství o cestě, po níž ho vedl Hospodin; ten svatý Bůh, který dopouští, ale nikdy neopouští. Nyní, když už vše je za ním, vidí, jak dobrou lekci dostal v té hrozné krizi. Vždyť si uvědomil řadu svých omylů, prožil vnitřní pročištění a mnohem vroucněji přilnul ke svému Pánu.

hk

LETENKA DO SOULU

V juhokorejskom Soule sa v tomto roku uskutočnili letné olympijské hry. Už celé roky a mesiace pred nimi mnohí športovci, ale aj trenéri, funkcionári, novinári a turisti usilovali o získanie letenky do Soulu. Veď kto by nechcel byť pri tomto fantastickom sviatku? Pre mnohých letenky uleteli tesne pred cieľom, niektorí zostali bez šancí už dôvnejšie, ale ktorým to vyšlo, dnes právom oslavujú a tešia sa.

V tejto súvislosti to znie azda nesúvislo, ale predsa by sme chceli položiť určitú analogickú otázku: — Chceli by ste získať letenku do neba? Mnohým to môže pripadať absurdné, no mnohí úprimne odpovedia: — Ak by to bolo možné, tak áno. Ako ju získať? To je otázka už veľmi stará. Mnohí pred nami a ešte aj po nás si ju položia. Ale odpovedie je len jedna, jediná: Viera v zástupnú obeť Pána Ježiša Krista na golgotskom kríži. Kto vyzná svoj hriech, poprosí Pána Ježiša o odpustenie a podákuje mu za zástupnú obeť, získa ovetla viac ako letenku do Soulu. Získa letenku rovno do neba. Tu nepomôžu žiadne limity, žiadne kvalifikačné boje, žiadne špekulácie. Stačí prostá viera a vyznanie. Výsledkom bude svedectvo Svätého Ducha, že som Božie dieťa a mám plné právo byť v nebi, kde sa namiesto zlatých, strieborných a bronzových medailí budú rozdávať vence večného života za vernosť Spasiteľovi. Nie je rozhodujúce ani formálne náboženské presvedčenie alebo zdánlivou bezvadný život. Nikomu nie je vopred povedané, či môže alebo nemôže. Pán Ježiš volá všetkých obťažených a slabujúcich im svoje odpočinutie. Treba však k tomu vlastný súhlas. Bolo by nám to veľmi divné, keby sa voľne rozdávali letenky do Soulu a ľudia by odmietali. Nad letenkami do neba sa však mnohí iba odmietavo usmievajú. Aj ty mäš šancu byť v nebi. Využijes ju?

jk

CHOZENÍ VE SVĚTLE

V 1J 1,5 nám apoštol Jan ukazuje, že „Bůh je světlo“ (1J 1,5). Zároveň zdůrazňuje, že z této skutečnosti vyrůstá naše nejpřednější povinnost dítek Božích: jestliže Bůh je světlo, pak i my máme chodit ve světle. Z oddílu v 1J 5-10 poznáváme, že si chození ve světle apoštol Jan představuje tak, že všecko naše myšlení, mluvení i jednání musí být v souladu se Slovem Božím. Neboť Bůh jako pramen světla vydává svou září ve svém Slově. Už starozákonní proroci věděli a zvěštovali, že chodit ve světle znamená chodit ve Slově Božím, neboť Slovo Boží je světlo. Všichni známe kupř. slova v žalmu 119,105: „Svíce nohám mým jest slovo tvé a světlo stezce mé.“ Nebo: „Dome Jákobův, pojďte i vy a chodme ve světle Hospodinově!“ (Iz 2,5). Nad tímto chozením ve světle Slova Božího se dnes zamyslíme. A poněvadž se Slovo Boží co do své podstaty dělí na tři základní části: na evangelium, na zákon a na slovo prorocké, ukážeme si na toto trojí:

1. Evangelium je světlo
2. Zákon je světlo
3. Prorocké slovo je světlo

V tomto trojím, trojjediném světle Slova Božího máme chodit.

EVANGELIUM JE SVĚTLO

I.

Evangelium je světlo

Písmo výslově říká, že evangelium je světlo. Čteme kupř. v 2K 4,3-6: „Pakli zakryté jest evangelium naše, před těmi, kteří hynou, zakryté jest. V nichž Bůh světa tohoto oslepil myslí jejich, totiž v nevěrných, aby se jim nezasvítilo světlo evangelia slávy Kristovy, kterýž jest obraz Boží ... Bůh zajisté, kterýž rozkázal, aby se z temnosti světlo zablesklo, ten se osvítil v srdcích našich k osvícení známosti slávy Boží v tváři Ježíše Krista.“

Zde apoštol Pavel, jeden z největších nositelů světla evangelia mezi národy, nám z vlastní zkušenosti ukazuje nejen to, že evangelium je světlo, nýbrž i to, jak toto světlo přichází do našich temností, jak nás zmocňuje, jak se rozžehnuje v našem vlastním srdci a jak je konečně nejen světlem kolem nás, nýbrž v nás samých. Aby nám to vše bylo jasné, zamysleme se krátce nad obrácením apoštola Pavla; ukažme si, jak se jemu samému stalo evangelium světlem (Sk 26,12-23).

a) Evangelium je **světlo pravdy**, která zastavuje člověka na jeho cestě a sráží jej do prachu země.

Saul Tarsenský je na cestě do Damašku náhle obklíčen světlem jasnějším nad blesk slunce, je oslepen jeho přílišnou jasností a sražen k zemi. Poznává hned, že se setkal s Pánem, který mu zastupuje cestu a který jej může rozdrtit jako červa. A ten Pán praví: „Saule, Saule, proč se mi protivíš? Tvrdo je tobě proti otněm se zpěchat.“

Zde se budoucí apoštol Pavel poprvé střetl s evangeliem, jako se světlem pravdy, která jej podle absolutních měřítek svatosti Všemohoucího Pána označuje jako Božího protivníka. Ze se člověk protiví Bohu svou lží, vraždou, násilím, opilstvím a jinou bezbožností, to je Saul Tarsenský ochoten připustit. To schvaluje. Ale on sám je „zákoník bez úhony“, horlivý plnítel Božího zákona a otcovských ustanovení. A nyní slyší, že i s celou touto svou zbožností se také protiví Bohu. To je neslyšchané.

A to je právě světlo evangelia. Světlo evangelia jednoznačně odsuzuje lidskou bezbožnost i lidskou zbožnost a obě staví na jednu rovinu zahynutlosti: Co jsi, člověče bez Krista, ať jsi bezbožný nebo zbožný? Jsi prach a popel, jsi ztracený, zahynulý, porušený tvor, zcela propadlý hřichu a smrti. Protivíš se Bohu právě tak svou bezbožností, jako svou zbožností. A marně se zpěchej otněm zlého svědomí: marně se všelijak omlouváš a vymlouváš: jsi usvědčen, jsi odsouzen, jsi ztracen — bez Krista zahyneš na věky, ať se svými skutky bezbožnosti nebo se svými skutky zbožnosti. A proto: čin pokání! Změň svou mysl! Přestaň doufat ve svou zbožnost, která je Bohu odporná. Vyhoď ji na smetiště!

b) Evangelium je také **světlo milosti**, které člověka znova staví na nohy.

Zdrcen, oslepěn, pokolen do prachu, tázze se Saul Tarsenský: „Kdo jsi, Pane?“ A odpověď, kterou slyší, je překvapující: „Já jsem Ježíš, kterému ty se protivíš.“ Jestliže Paula překvapilo to, že Všemohoucí Pán ve světle své svatosti staví na jednu rovinu a do jedné řady lidskou bezbožnost i lidskou zbožnost, pak jej neméně překvapilo nyní i to, že se ten Všemohoucí Pán, přebývající v blesku oslepující slávy, ztotožňuje s Ježíšem, který je Židom pohoršením a Řekům bláznovstvím: „Já jsem Ježíš, kterého ty, pravověrný Žid, považuješ za ruhače a rebela. Já jsem ten muž bolesti, o němž psal prorok Izaiáš. Já jsem ten Beránek Boží z Golgoty, který byl i za tvou bezbožnou zbožnost pokutován, ztrápen a který byl i za tvé pobožné nepravosti raněn a ubit, aby i tobě, jestliže v Něho uvěříš, bylo jeho zsinatosti léčkařství způsobeno. Uvěř v milost, která se ti nabízí ve mně: Jako Pán ti nabízím spasení zdarma, jako Ježíš jsem za ně zaplatil svou krví. Jako Pán ti zastupuji cestu a srážím tě k zemi, jako Ježíš tě pozdvihuji ze země. Jsem jeden a týž i jako Pán, i jako Ježíš. Jsem Pán — Ježíš.“

Tak promlouvalo k Saulovi evangelium jako světlo milosti.

c) Evangelium je konečně i **světlo nového života v nás a světlo radostného poselství skrze nás**.

Pán Ježíš řekl kdysi ženě Samaritánce: „Každý, kdo pijí vodu tuto, žízniti bude opět. Ale kdož by se napil vody té, kterou já dám jemu, nežízníl by na věky, ale voda ta, kterouž já dám jemu bude v něm studnicí vody prýštící se k životu věčnému“ (J 4,13-14). Tedy voda života nejen občerstvuje, nýbrž stává se v nás samých studnicí, která zavlažuje nejen nás, ale i jiné lidi skrze nás. Ale totéž lze říci o světle evangelia. Je to nejen světlo pravdy, zjevující nám nového Pána, a nejen světlo milosti, zjevující nám, že tento Pán je totožný s Ježíšem z Golgoty,

je to nejen světlo vedoucí nás k pokání a víře, nýbrž je to i světlo nového života v nás samých, je to světlo, které vstupuje do nás a které se na Boží rozkaz zářuje v nás samých (2K 4,6). Je to světlo, které se tak spojuje s naší lidskou podstatou, že je světlem v nás. Jako voda života se stává studnicí v nás, tak i světlo evangelia se stává pramenem světla v nás. A tento pramen světla osvětuje nejen naše nitro, nýbrž chce skrze nás svítit i světu. Proto říká Pán Ježíš svým učedníkům: „Vy jste světlo světa“ (Mt 5,14). Nikoli: Máte světlo, jste nositeli světla, nýbrž jste světlo: to světlo se pak spojilo s vaší podstatou a tak se s vámi ztotožnilo, že nyní sami jste světlo; máte nový život a ve svých ústech nové svědectví a poselství. To světlo svítí ve vás a zároveň skrze vás svítí i světu.

A totéž, i když jinými slovy, praví nyní Pán — Ježíš Saulovi: „Ale vstaň a stúj na nohách svých, neboť proto jsem se tobě ukázal, abych tě učinil služebníkem a svědkem těch věcí, kteréž jsi viděl, i těch, v kterých ukazovat se budu tobě, vysvobozuje tebe z lidu tohoto i z pohanů, k nimž tě nyní posílám otvírat oči jejich, aby se obrátili od temnosti k světlu a z moci dábelské k Bohu, aby tak hříchu odpuštění a díl s posvěcenými vzali skrze víru, kteráž jest ve mně“ (Sk 26,17-18).

Tak byl Saul Tarsenský osvícen světlem evangelia a zároveň povolán k tomu, aby sám byl světlem evangelia. Evangelium skrže něho zasvítilo národům. A právě na příkladě apoštola Pavla se učíme, co je zrození ve světle evangelia. Chodit ve světle evangelia znamená odsoudit a denně odsuzovat svou vlastní zbožnost, přijmout Ježíše za svého Pána, být Ho poslušen, žít novým životem ustavičného pokání — ustavičné proměny své mysli a ustavičné víry a radostně svědčit svým životem i svými ústy o tom, co se mnou učinil Pán — Ježíš.

JKZ

SKRYTÁ SÍLA DUŠE

(Pokračování)

Věsimáme si některých metod, kterými pracují duševní sily, abychom tak uměli rozeznat mezi duchovní silou z Boha a duševní silou z člověka.

VÝKLAD PÍSMA

Dokonce i při samotném studiu Písma jsme v nebezpečí používat skrytých duševních sil. Tak třeba při čtení Písma narazíme na oddíl, kterému nerozumíme. Pak o něm přemýšíme, kudy chodíme, ve dne i v noci. Až se nám najednou zdá, že jsme to pochopili. Jsme spokojeni; není to nádherné? Máme-li špatnou paměť, ihned si to zaznamenáme. Víme však jistě, že je to pravé a že to není vlastní výklad? To můžeme poznat podle toho, jaké ovoce to přinese. Často to nikomu nic nedá, ba dokonce ani vykladači, ani ten nebývá příliš povznesen nebo vzdělán; neproudí tu duchovní život. Leda, že si o tom někteří lidé trochu popovídají.

RÁDOST

Je přirozené, že člověk touží po radostních pocitech. Takovým extrémním příkladem je tzv. svatý smích. Některí křesťané hlásají, že známkou naplnění Duchem svatým je tento „svatý smích“. Kdo prý se dostane do tohoto stavu, nemůže se opanovat a aniž chce, musí se smát. V jednom shromáždění bylo řečeno, že by křesťané měli o tento smích stát. A tak začali mnozí tleskat, bušit do stolů a židlí, poskakovat a opravdu se zanedlouho rozesmáli. Stačilo, aby se jeden na druhého podíval a už se smáli. Co to bylo? Mohlo to být od Ducha svatého? Může takto vypadat Jeho dílo? Ne! Byla to pouhá provokace duševních sil. Zmiňuji se o tomto příkladu jen proto, aby bylo jasno, jak může vést i jenom malé uchýlení k úplným bludům.

Abychom poznali, co je a co není správné, stačí si to pořádně zvěřit. Znamená to představit si to jako extrém. Jádro věci je pak v tom, že co je špatné v tomto zvěření, musí být špatné i bez zvěření. Na počátku je velmi nesnadné blud rozeznat. Ale když onu záležitost zvěříme, ukáže se nám celá podstata. Je to podobně jako se dvěma rovnoběžkami, které se okem sotva znatelně uchylují. Po mnoha kilometrech by však byly od sebe značně vzdálené. Pod tímto zorným úhlem se podívějme na „svatý smích“. Co dělali ti lidé? Jakou podmínku museli splnit? Prosili Pána o tento smích? A jaký cíl sledovali? Smáť se! Možná, že řekli Pánu o naplněním Duchem, ale čekali, že se to projeví smíchem. Je třeba prosit o naplnění a nečekat na citové zážitky. „Páne, když mne svým Duchem naplníš, je mi jedno, bude-li to za doprovodu citů nebo ne!“ — tak je třeba prosit.

VIDĚNÍ A SNY

I věřící lidé vyhledávají vidění a sny. Musíme dávat pozor na zdroj, z něhož vidění nebo sen pochází. Stane se, že někdo vydává svědectví o svém vidění nebo snu a okamžitě to vyvolá lavinu snů a vidění. Každý tvrdí, že to tak prožil. Mnozí se za to modlí a postí, aby takové sny a vidění obdrželi. O co jim vlastně jde? O Boží vedení nebo jen o skutečnost vidětí?

Mnozí věří na sny a až směšně je aplikují do života. Znal jsem lékaře, kterému se stále něco zdálo. Pokaždé, když jsem se s ním sešel, vyprávěl mi nový sen. Že by ho Pán tak zahrnoval sny? Ne! Byl to člověk, který snil i ve dne — není tedy divu, že snil i v noci. Co se mu v noci zdálo, bylo obrazem toho, co přes den vysnil. Varoval jsem ho, aby zabýváním se těmito sny neztratil duchovní růst. Chvála Bohu, dal si říci. Mnohé sny jsou výplodem vlastního myšlení.

Nezapomeňme, že duševními silami lze napodobit všechno. Satan je ten největší napodobovatel. Nepopřejme tedy sny ani vidění, ale zkoumejme jejich zdroj, abychom nebyli svedeni napodobeninami, které nemají nic společného s Duchem svatým.

W. Nee

Každá skúška naší vieri je vzácnou příležitostou iť bližšie k Bohu.

Ked' zomrieme s Kristom na kríži, On prichádza, aby žil v nás skrže svojho Ducha.

Nemôže mať rád čo je dobré ten, kto nechce opustiť to, čo je zlé.
Najlepšia cesta ako prinášať ľudí k Bohu je prinášať ich na modlitbách.

J

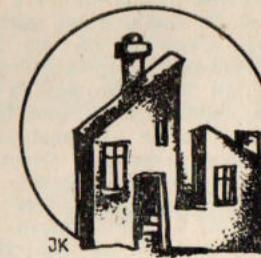
á držím
kvítek prostý
a taží se mi
dech —
nad jeho krásou
z které slunce září
a voní vítr
létající
na křídlech...

Je mi tak líto
že ten kvítek
zvadne —
a že tak krátky
život žil —
v dychtivé
ruce lidské
tiše chradne
— nehlídán —
aniz jej kdo sil ...

Tolik je květu
na lukách
a já
je vlastně
nev nim a l...
teď mám
však
o ně
divný
strach
když
mi tu jeden
umíral...

I já jsem
kvítek utržený ...
na dlaních Tvých
však vyryt jsem!
Dík — Bože
že mi zhynout
nedáš —
i kdyby mřela
celá Zem!

— já —

**JA
A MÔJ DOM
BUDEME SLÚŽIŤ
HOSPODINOVÍ**

Myšlienky z celoslovenského zhromaždenia Kresťanských zborov v Bratislavе 4.-5. júna 1988

Predmetom uvažovania na zhromaždení bolo nadpisane Jozuovo vyhlásenie pred zástupcami izraelského národa (Jz 24,15).

V Jozuových slovách zaznieva výzva Božiemu ľudu: „**Vyvolte si dnes, komu budete slúžiť...**“ Túto voľbu musíme robiť aj my ako krestania každý deň.

Aké boli **dôvody pre službu Bohu** u izraelského národa:

- Vykúpenie a vyvedenie z Egypta.
- Božia záchrana v Červenom mori.
- Nezrušiteľné Božie požehnanie.
- Božie dedičstvo v Izraelovi a jeho dedičstvo v Bohu.

To sú v duchovnom zmysle dôvody — argumenty aj pre našu službu Bohu.

Ja a môj dom — to je široký okruh myšlienok. Predovšetkým **JA — môj osobný život, môj vzťah k Pánovi** a potom na jeho základe ďalšie vzťahy. **Ja a moja žena**. Čím je mi? Iba pomocnicou v domácnosti? Našla si svoje miesto po mojom boku ako pracovníčka v službe Pánovi — v rodine, v zboze? Aký je nás vzájomný vzťah? Je tu jednomyselnosť vo vzťahu k Pánovi a vzájomná podpora v práci na Božom diele? **Ja a moje deti**. Sú aj ony Pánove a sú v Jeho službe? Aký príklad života im dávam? To sú otázky, nad ktorými sa musíme zamýšľať, úprimne si na ne odpovedať a keď je potrebné, usilovať sa s Božou pomocou o nápravu.

Uvažujeme o slove, ktoré nás má priviesť ku pokániu. **Ja a môj dom**. Vzťah medzi mužom a ženou bol narušený už

v rajli. Potom nasledovala Cainova bratovražda, Lámechova bigamia (dvoženstvo) a celkové odpadnutie ľudstva od Boha i následné porušenie ľudstva. Ďalej sledujeme v Písme svetlé príklady Enochu, Noacha, Abraháma, Izáka, Jakoba, Mojžiša, Jozuua a Samuela, ale i s problémami v ich domoch. Ich najbližší, až na malé výnimky, nenasledovali ich vzťah k Bohu a službu Ježmu. Ak sa má Jozuovo vyznanie uskutočniť aj v našom živote, musí sa to posledné slovo v ňom stať prvým. **Iba Hosподin** — Boh, ktorý sa vo svojom Synovi stal služobníkom, **nás môže urobiť svojimi pravými služobníkmi**. Cez lásku k Nemu sa potom dostaneme i k srdcu našich najbližších.

V Jz 24,15 čítame **slová starca** — muža, ktorý mal už život za sebou. Je vzámcie sledovať Jozuov vývoj **od mladosti** až po chvíľu tohto vyznania. Je to príbeh **duchovného rastu v Božej prítomnosti**, v oddanej službe Jemu ale i Mojžišovi a v učení sa od tohto veľkého Božieho služobníka. V tomto príbehu je výzva pre mladých ľudí: k odovzdaniu sa Pánovi Ježišovi ako Spasiteľovi a k oddanej službe Jemu ako Pánovi.

Ale — dôležité slovo v našom predmete. Vy si vyvolte, či budete slúžiť iným bohom, ale ja a môj dom nebudešme. Kež by sme my dnes vyrieckli takéto **rozhodné „ale“ vo vzťahu k svetu**. Čo je to svet? **Svet je všetko, čo pribahuje tvoju lásku**, aby si to miloval namiesto Pána Ježiša Krista alebo viac ako Jeho. Na druhej strane svet je neláska a nenávist. A svet je to, čo má byť mŕtve pre mňa a ja preň.

Za doby Starej zmluvy mohli konáť službu Bohu iba vyvolení z Jeho ľudu — v novozmluvnej dobe ju môžu a majú konáť všetci veriaci.

Podmienky služby Bohu:

● **Božie Slovo** — zbierka pravidiel pre našu službu.

● **Božia moc** pôsobiaca v službe.

● **Vedenie Svätého Ducha** k službe a v službe.

● **Istota cieľa služby** — večného života.

● **Pokora pred Bohom i ľudmi.**

● **Nezištnosť služby** — hľadanie Božej slávy a nie niečoho pre seba.

Ja a môj dom. Čo máš vo svojom dome (2Kr 4,2)? To je vážna otázka pre každého. Mali by sme často robiť inventúru a ponechať v našom dome iba to, čo je potrebné pre službu Bohu a ostatné z neho odstrániť. **Nádoba oleja** — obraz Svätého Ducha, prebyvajúceho v nás. Aký veľký bol úžitok z toho oleja pre ženu a jej deti! I naša služba bude užitočná pod vedením a v moci Svätého Ducha.

V Jz 24,15 je obráz súdu.

Súdny tribunál: zástupcovia Izraela. Sudca: Jozua. Súdený: sám Boh. Boh im v Jozuovej reči podáva ich historiu a oni nemajú proti tomu nijaké námietky alebo výhrady. Jozua im v Hospodinovom mene predkladá voľbu. Musia voliť medzi Hospodinom a inými bohmi. **Aj nás Pán Boh pozýva k zúčtovaniu.** Vráťme sa k slobom, ktoré sme Mu dali v minulosti a plíme ich. Aj toto zhromaždenie je súdom. **Pán Ježiš stojí pred nami a pýta sa nás, komu chceme slúžiť.** Ked sa rozhodneme slúžiť Jemu, spôsobí to veľkú kladnú zmenu v celom našom živote.

Slová odchádzajúceho — v tom je väčnosť Jozuových slov. Bola to Božia rada národu prostredníctvom Jozuu. Aj nám nás Spasiteľ radí; upozorňuje nás, že nemôžeme slúžiť dvom pánom — Jemu i svetu. **Nie ste sami svoji! Ste chrámom Božím a Duchom Božím vo vás prebýva.** Jozuovo vyhlásenie je odkazom pre všetky pokolenia v Cirkvi Pána Ježiša. Jozua nedal na ich slová, lebo poznal ľudské srdce. Preto žiadal uzáver zmluvy, ktorej svedkom sa stal veľký kameň. Pán Ježiš — Skala vekov

je svedkom našich sľubov a života. **Budem slúžiť tomu, koho milujem** — to je Božia cesta pre nás. On nikoho nenutí k službe, ale prijíma do nej tých, čo prijali Jeho povolenie a dávajú sa Mu do služby z lásky. Sme Božie deti a ako takí máme prednosť slúžiť Bohu — nášmu nebeskému Otcovi z vďačnosti za Jeho lásku k nám.

Tri významy slova „dom“ v Písme: 1. budova, 2. spoločenstvo, 3. domácnosť. V Jz 24,15 má toto slovo všetky uvedené významy.

V Písme sa spomína sedem Božích domov. V Starjej zmluve bol Božím domom Izrael — v Novej zmluve je ním Cirkev Pána Ježiša, spoločenstvo Ním vykúpených ľudí. Naše rodiny, domácnosti sú Božími domami, v ktorých máme svoju službu a zodpovednosť pred Bohom. **Naše domy majú byť domovmi.** Tými budú vtedy, keď v nich bude vládnut Boží Duch a prebývať Božia láska.

Jozua bol osamelý muž. Poznal, že najlepší údel pre neho je v službe Hospodinovi, ktorého miloval celým srdcom. Kritická chvíľa v jeho živote nastala po návrate vyzvedačov zo zaslúbenej zeme (4M 13,26-34;14,1-10). Ked spolu s Kálefom vyvracali zlú správu ostatných desiatich vyzvedačov a tí sili reptajúci národ, chceli ich ukameňovať. Ale Hospodin ich ochrání. Jozua a jeho dom mal i do budúcnosti výhľad, že bude v menšine i s tým, čo ho budú nasledovať a to je i naše postavenie vo svete. Nech nás to neprieviedie k malomyseľnosti! Pán Boh často prostredníctvom osameličov jednotlivcov a malej hľstky ich stúpcov a pomocníkov uskutočnil obnovu celého národa.

V niektorých oblastiach a obdobiah nášho života sa môže prejavíť i **naša nedokázanosť v našom dome.** Nesúdme tých, čo nemôžu s Jozuom opakovať jeho vyhlásenie. Pán Boh sám vidí príčiny a môže spravodivo posúdiť i odpustiť a zmeniť zlé na dobré.

Ziarivý nedostížný **vzor služby Bohu** je **Pán Ježiš.** Ale aj mnohí Boží služobníci v minulosti nám zanechali príklad vernej služby. Túžme po tom, aby naša služba nemala odmenu iba tu, ale i vo

večnosti. Kto chce so svojím domom **Každý z nás dostal dar**, ktorým má slúžiť Bohu, musí najprv seba i svoj dom vložiť do Spasiteľových rúk. Luveriacim. Využívajme tieto dary v živote opravdovej služby na slávu nás-

Pôvodcom i cieľom našej služby mu-si byť sám Pán. Pôsobí v nej Otcova mu Bohu a na požehnanie Jeho ľudu moc, Synova láska a vedenie Svätého a všetkým blížnym. spr. Jh Ducha.

KŘEŠŤAN V ZAMĚSTNÁNÍ

V souvislosti s naším všedním zaměstnáním existují dve nebezpečí:

PRVNÍ z nich spočívá v nedbalosti a podceňování svěřené práce. V naší těsné blízkosti žije spousta lidí, kterých se křesťanství nedotklo, přestože s námi — věřícími — přicházejí do styku denně. Mají otevřené oči a mají na to právo. Vždyť i Pán Ježiš řekl, že lidé mají vidět naše dobré skutky. Právě náš všední život má přivést k Bohu lidí, kteří jsou od něho daleko. Je dobré, že máme evangelizační shromáždění, výřečné kazatele, evangelisty, ale pokud u toho nejsou praví posluchači, je to málo. Zde začíná úkol pro každého z nás, a to, aby náš život, postoj k životu a práce hovořily více než naše slova. Není snadné považovat za službu pro Pána činnost, která se denně až nudně opakuje, ale to by nás nemělo odražit. Náš život by měl vypadat tak, aby některí, i když odmítají slovo, byli získáni naším jednáním i bez slova (1Pt 3,1).

Není to úkol snadný, právě naopak, vyžaduje trpělivost, postoj k práci ne povrchní a bezmyšlenkovitý, ale má být při nás vidět píle a láska. Pán od nás očekává práci pro své království — jako důkaz, že On dokáže stvořit nového člověka.

DRUHÉ nebezpečí v souvislosti s naším zaměstnáním spočívá v tom, že nás zajme až pěspříliš. Člověk pak přestává dělat práci, jako pro Pána, ale dělá ji pro práci samu. Může sice tu a tam dát něco ze svých úspěchů Pánu, ale v podstatě je stále v nebezpečí, že neuvidí lidí, s nimiž je denně ve styku, nevidí je jako ty, kvůli nimž jej Pán do zaměstnání postavil, práce se mu stává více než lidé. Usilujme raději, aby náš všední život bylo praktické křesťanství. Nezapomínejme, že i práce, která nás baví, by nás neměla pochlít, ale mě být prostředkem, jak se přiblížit k lidem a tak stát ve službě Bohu.

Tyto postoje by měly být více předmětem našich modliteb — za nás samé, i za druhé. Měli bychom o tom spolu více hovořit, aby náš život byl svědeckým o proměně, kterou v nás způsobil Pán Ježiš.

upr. vý

Brky. **Hvými** příkryje tě a pod křídly Ježiho bezpečen budeš mít místo štítu a pavézy budeš miti pravdu Ježiho.

člán 414

MAHÁTMA GÁNDHÍ

Před čtyřiceti roky (31. 1. 1948) byl tento milovaný vůdce indického lidu zavražděn bratovražednou kulkou svého fanatického odpůrce.

Nebyl křesťanem v našem biblickém věroučném pojetí, ale Pána Ježíše znal a nade všecky lidské veleduchy cítil tak, že plněním své účinné obětavé lásky k člověku nám může být vzorem. Sám vyznával, že jeho duchovním chlebem bylo stále „kázání Pána Ježíše Krista na hoře“ s jeho blahoslavenstvím chudoby v duchu, milosrdenství, čistého srdce, nositelů pokoje, trpících pro spravedlnost (Mt 5,1-16).

Dokázal nejen rád a ochotně přijímat, ale vskutku důsledně plnit požadavky NÁSLEDOVNICTVÍ Kristova (Mt 16,24)!

Své odpůrce zahanboval a odzbrojoval pravdivostí a trpělivou láskou. Po nesmírných obětech indického národa za osvobození z dvousetleté anglické porovy, kdy dosáhl r. 1947 nezávislosti, jsou a zůstávají kupodivu Indové s Angličany v příkladných přátelských vztazích bez jakékoliv stopy nevraživosti, výčitek či nenávisti. Je to výsledek JEDINEČNÉHO ZPŮSOBU Gándhího boje, jehož duch je neobyčejně blízký zákonu evangelijní lásky našeho Pána a Spasitele (viz analogický způsob zápasu Martina Luthera KINGA a podobné tragické ukončení jeho života!).

Mahátmův výrok z vězení je vskutku pozoruhodný: „Nikdy nezapomeňte, že BŮH JE PRAVDA. Svůj spravedlivý boj za osvobození můžeme vyhrát pouze tehdy, zůstaneme-li za všech okolností důsledně při pravdě. Stále budeme pamětní, že BŮH JE LÁSKA. Každý skutek nelásky a sobectví prodlužuje boj a ohrožuje vítězství.“ Tajemstvím Gándhího síly a úspěchu bylo nejužší spojení pravdy s láskou. Mnozí bystří lidé dokázali třeba duchaplně kritizovat nedostatky a nepravost svých odpůrců, avšak jejich „pravda“ nemůže mít budoucnost, jestliže je podložena ironii, opovržením, nenávistí a násilím. Právě tak na druhé straně mohou hlasatelé lásky a pokoje — mnohdy upřímní křesťané a vůbec „lidé dobré vůle“ — chtít smířovat všecky protikladové zaměřování nemilé a nepohodlné pravdy.

Gándhí se postavil zásadně na stranu trpícího lidu nejen svým slovem, ale nejskromnějším až nuzným způsobem svého osobního života stálých obětí. Nikdy se však nesnížil a nesnižoval na jeho duševní a morální úroveň pro získání laciné popularity, ale vždy pozvedal lid vzhůru svým ojedinělým osobním příkladem zásadovosti a nepodplatitelnosti nikým a ničím. Nikdy nelichotil davu a neroznechoval jeho vásně — ale také nikdy nemířel k nepravostem panujících. Vždy převáděl svůj boj s obdivuhodnou důsledností do oblasti mravní a duchovní.

Apoštol Pavel píše v listu Efeským z vězení o našem bojování, které není proti „tělu a krvi“, ale proti temným silám zla v duchovní oblasti (Ef 6,12), a povzbuzuje věřící k duchovnímu vystrojení pravdou spásného evangelia lásky Kristovy (v. 13-20). Podobně Gándhí píše svá nejehodnotnější poselství z vězení — jako SVOBODNÝ uvězněný jejich vlastními žádostmi — lpěním na pomíjivých hodnotách a zotročeným strachem z násilí, bolestí a smrti ...

Žel, že považoval našeho Pána a Spasitele pouze za nejvzácnější vzor eticky nejdokonalejšího člověka, pouze jen v tomto smyslu chápal jeho „Boží synovství“. Právě tak jen v této rovině viděl jeho mesianismus a spasitelné dílo s křížem jako doklad jeho nejvyšší etické hodnoty.

Chápal Pána Ježíše jen jako člověka a spasitelné dílo v jeho oběti na kříži jako nejhodnotnější INSPIRATIVNÍ (příkladný, povzbuzující) dar pro naše následovnictví. **Spasení je tedy v následovnictví Krista** — dobrých skutečností jeho lásky při nás, jimž rosteme do jeho podoby. Tím ovšem samospasitelnost člověka skrze skutky prakticky trvá. Jedinečná krása našeho poznání „pravého Boha a Toho, kterého On poslal“ je právě v Kristovu Božství — v onom „tajemství po-

božnosti“ (1Tm 3,16) a ve zjevení ceny dokonalého díla spasitelné lásky Boží ZA nás (Ř 5,8-12.19-21; Ř 4,2-5,20-25). V tom, že spásá je z milosti a ne ze skutků (Ef 2,4-9), a že dobré skutky, které konáme, jsou **následkem přijaté spásy z pouhé milosti a ne příčinou — prostředkem, jímž spásy dosahujeme** (Ef 2,9-10)!

Mahátma Gándhí zůstal Indem, ovlivněným hluboce zakořeněným duchovním a filozofickým odkazem svého národa, který nepronikl k poznání „zdarma a bez zásluh“, ale zato hluboce ovlivnil a obviňuje povrchní křesťanský formalismus „laciné víry“ bez odpovědnosti hlučné lásky a vděčnosti ke Kristu! Vidouce, jaké důsledky pro svůj osobní život dokázal vyvodit z života Pána Ježíše Krista nejen pro sebe, ale všecky své bližní, musíme se cítit velmi zahanbeni svými dlouhý lásky a pravdy! Kéž cítíme v hlučné Boží bázni svou odpovědnost Církve Kristovy: svítit tomuto světu jedinečnou zvěstí Jeho evangelia slovem a SKUTKY, když máme jedinečné spasení, o které druzí tak obětavě usilují svým sebezdonalováním! Jaká úžasná věc je sebezdonalování proto, že jsme spaseni, že jsme Boží mocí Jeho Ducha vedení k růstu do obrazu Kristova — z vděčnosti a lásky...
kk

Z 37. ŽALMU

Nevzrušuj se kvůli zlovolníkům, nezávidí těm, kdo jednají podle. Uvadají rychle jako tráva, jak zelené býli zvadnou.

Doufej v Hospodina, konej dobro, v zemi přebyvej a zachovávej věrnost.

Hledej blaho v Hospodinu, dá ti vše, oč požádá tvé srdce.

Svou cestu svěř Hospodinu, doufej v něho, on sám bude jednat.

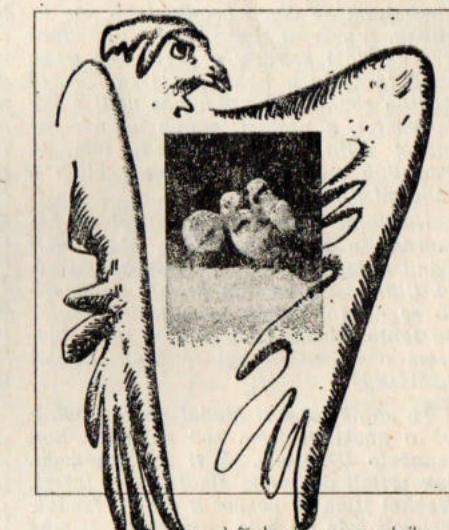
Dá, že tvoje spravedlnost zazáří jak světlo, jako poslední jas tvoje právo.

Zti se před Hospodinem a čekaj na něj. Nevzrušuj se kvůli tomu, kdo jde úspěšně svou cestou, nad tím, kdo strojí pikle.

Odrož hněv a zanech rozhořčení, nevzrušuj se, ať se nedopustí zlého.

Hospodin je známý dny bezúhonné, jejich dědictví potrvá věčně.

I kdyby klesal, nikdy neupadne, neboť Hospodin podpírá jeho ruku.

Vždycky se radujte, bez přestání se modlete, ze všeho díky číste.

1 Tesalonickým 5,16-18.

Neboť Hospodin miluje právo a své věrné neopouští.

Ale Hospodin ho v jeho ruce neponechá, nebude

ho soudit jako svévolníka.

Hospodin je spásá spravedlivých, záštítou v čas soužení jím bývá.

Mě svědectví...

Narodil jsem se v dřevěné chalupě uprostřed beskydských hor. Nežil jsem v přepychu a pohodlí, obklopen péčí rodičů, protože maminka zemřela, když mi bylo šest let, a za dalších osm let zemřel tatínek. Staral se o mne ženatý bratr. V zimě i v létě jsem spával na půdě v seně, přikrytý starým kabá- řících lidí, poznal jsem další bratry a sestry. Téměř všichni jsme přijali Pána Ježíše jako svého Spasitele před krátkou dobou, ale četli jsme a poslouchali s dychtivostí Boží Slovo — Bibli. Navštěvovali nás zkušenější bratři jako bratr Kresina, Zissel, Rodowski, Zeman a stále nás přibývalo.

Ani my jsme nezaháleli. V neděli nám bylo vždy připomenuto: „Bratři, pamatujte v týdnu na návštěvu jiných shromáždění“. A tak jsme na kolech jezdili do Místku, Michálkovice, Heřmanic, Šenova, Rychvaldu, Opavy. Také nás bratři v neděli napomínali: „Posvěcuje své životy, čtěte skutky lásky, nezašpičte se hříchem — vždyť jste byli účastní slavení Památky Páně.“ A upro-

Na vojně jsem poprvé slyšel od komarádů o nějakém židovi, který věří Pánu Bohu a povídá o něm podivně věci. Chtěl jsem za ním jít, ale nepodařilo se mi to. Tehdy jsem ještě netušil, že tento člověk bude jednou mým bratem v Kristu — byl to bratr Zeissel (Záleský).

střed týdne ve shromáždění nás už zase všechny upozorňovali: „Blíží se neděle, nezapomínejte, že budete účastníci Památky Páně. Pokud máte mezi sebou něco nevyřízeného, dejte to v lásku do pořádku, abyste při Památkě Páně nebrali sami sobě odsouzení, jak je napísáno v první epistole ke Korintským 14,20“

Po vojně jsem si hledal práci v Ostravě a navštívil jsem své známé z hor, manžele Uhlářovy. A ti mi vyprávěli, jak přijali do svého života Pána Ježíše. Nechal jsem se pozvat k rodině Pavluskových, kde mi bylo vysvětleno, že mne Pán Ježíš hledá, že za mne zemřel na kříži, že mne chce spasit a dát mi život věčný. Ještě tentýž den jsem v této rodině poklekl na kolena, vyznal Pánu Ježíši své hřchy a prosil ho, aby mi je odpustil a učinil mne Božím dítětem. A tak se také stalo. Od té doby patřím nebeskému Králi, jsem záchráněn od věčného zahynutí, mám život věčný a na soud nepřijdou. Tehdy mi bylo 23 let. Mé přání z dětství se splnilo.

Začal jsem chodit do shromáždění vě- *abat napomenout a vedení starších bra-*
tří, vydávat svědectví, navštěvovat bra-

try a sestry, nemocné, potřebující péče ostatních.

Oženil jsem se s dívkou, která rovněž uvěřila v našem shromáždění. Pak jsme do shromáždění chodili s manželkou a později i se třemi dětmi, které nám Pán dal. Činili jsme tak, i když k nám přišla v neděli návštěva — známí, příbuzní. Povídali jsme si s nimi, ale když přišla doba odchodu do shromáždění, nabídli jsme jim, aby šli s námi. Bylo dobré, když šli, ale když nechtěli, nedalo se nic dělat, návštěva skončila, shromáždění jsme nevynechali. Boží Slovo mělo přednost.

Rád jsem vyprávěl lidem o Pánu Ježíši, o jeho milosti, o jeho čekání na každého hříšníka, o jeho oběti za něj, o možnosti smíření s Bohem a vyřešení otázky věčnosti — že již zde na zemi mohu vědět, že na Boží soud spasenú

člověk nepřijde.

Casem užírili některé moji sourozené, jejich děti i vnuci. Nestal jsem se věhlasným evangelistou světového významu, ale hovořil jsem s lidmi od úst k ústům a lidé přijímali a dosud přijí-

mají Pána Ježíše. Kolik bylo těch, kteří uvěřili? Bylo jich sto, více nebo méně? Nevím, nepočítal jsem to. Je pravdou, že byli i takoví, kteří volali k Pánu Ježíši a časem se vrátili zpět do starého způsobu života. Ani to není nového. I o některých učednících Pána Ježíše je napsáno: „nechodili s ním více“ (J 6,66). Necht nás to od práce neodráží! Nás ukol je rozsepat zrny.

Božího Slova, ale vzrůst dává Pán. A tak, moji milí bratři a sestry, rozsévejte, neboť vždy nějaké zrno vyrostete tak, že přinese užitek, jak je napsáno v evangeliu Matouše 13,8.

Pak přišla doba, kdy skončila má pracovní povinnost. Nepracoval jsem déle, protože jsem z Božího Slova vyzrozměl, že i pro mne platí verš: „Dejte, co je císařovo, císaři a co je Božího, Bohu“ (Mt 22,21). Měl jsem daleko více času pro zvěstování evangelia, pro návštěvy nemocných a návštěvy jiných shromáždění. Pán nemá důchodec.

I vážnou nemocí mne před osmnácti lety Pán provedl a musím vyznat, že mi přidal další dny života, letos mi bylo 80 let.

Když se ohlížím zpět, musím říci, že „až potud mi pomáhal Hospodin“ (1S 7,12). V Pána Ježíše uvěřily všechny naše děti a také již dospělí vnuci — proto se radují, neboť i pro mne platí, že „korunou starců jsou vnuci“ (P 17,6).

Co dodat na závěr mého svědectví? Moji mili spoluwykoupení, věřte Božím zaslíbením, spolehněte se na Boží Slovo. Plňte bez vlastních dodatků, smyslenek a výmluv Boží příkazy ve svých životech, životech vašich rodin i v sborovém životě. Všechno, co je v Božím Slově napsáno, je pro naše dobro, nás duchovní růst i růst celého shromáždění. A Pán pak požehná svému lidu. Váš bratr Diatko

Váš bratr Diatko

(Do každého čtverečku napiš první písmeno jednoho jména):

UMÍŠ VYJMENOVAT?

12 pokolení izraelských
12 učedníků Pána Ježíše
12 malých proroků
12 soudců izraelských

BOH POZNÁ NASE CESTY

Len raz žijeme a ideme v danom stave a nikdy viac nebude možné cestu poopravíť či urobiť reparát v prípade voľby chybnej a nezmyselnej cesty, na ktorej sme stratili sami seba. V tom spočíva tá nesmierna závažnosť voľby cesty života. Ako vchádzame na cestu života? Kedy a ako si ju volíme a osvojujeme?

Čo hovorí Božie Slovo o našich cestách? „My všetci sme zblúdili ako ovce; každý z nás sme sa obrátil na svoju **vlastnú cestu** ...“ (Iz 53,6). Z tohto svedectva poznávame, že naše vlastné ľudské cesty sú cestami blúdenia a ako také nás nikdy neprivedú k Bohu a k žiadúcemu cieľu. Privedú nás iba k fažkej zodpovednosti a k odplatte: čokolvek by človek rozsieval, to bude i žaf. Tak to osvedčuje i Kazateľ, keď hovorí: „Raduj sa teda, mládenče, vo svojej detskej mladi a nech ťa obveseluje tvoje srdce vo dňoch tvojej mladosti a chod po **cestách svojho srdca** a podla videnia svojich očí, ale vedz, že ťa Boh pre to pre všetko privedie na súd“ (Kz 11,9). Tu máme svedectvo, že cesta si volíme a nastupujeme na ňu už v ranej mladosti. Je to naša osobná cesta, podla videnia našich očí, cesta podla myšlienok a túžob nášho srdca, o ktorom hovorí Božie Slovo: „Srdce človeka vymýšla **svoju cestu** ...“ a zase: „Ten, kto sa na deje na **svoje srdce**, je blázon“ (Pr 18,9; 28,26). Prirodzené srdce je to, z kto-

„Lebo zná, aká je cesta u mňa; keď ma bude skúšať, vyjdem ako zlato. Moja noha sa držala jeho kroku; ostríhal som jeho cestu a neodchýlil som sa“ (Jb 23,10-11).

Známe sú Bohu cesty nás všetkých a nedajú sa ukryť. Príde deň, keď sa naplní to Božie: „... budem ťa súdiť podla tvojich **cest**“ (Ez 7,3). Nie je jedno, ktorou cestou a ako ideme. Každá cesta vedie k nejakému koncu — a práve ten cieľ, ku ktorému nás cesta priviedie, dá zmysel a zisk, alebo stratu a nezmysel ceste, ktorou sme v živote kráčali. Život je neopakovateľný.

reho pochádzajú zlé veci, ako hovorí Pán Ježiš. Tak nám naše prevrátené srdce určuje cestu a uvádzá nás na ňu svojimi žiadostami. Je to cesta NAŠA, ktorá vede k súdu a smrti.

Boh skrže Jeremiáša vrávi: „Kladiem pred vás **cestu života a cestu smrti**“ (Jr 21,8)! Tak, ako to už dávno predložil Mojžiš: „Za svedkov volám dnes proti vám nebesia i zem, že som ti predložil život i smrť, požehnanie i kliatbu. A vyvoliš si, aby si žil ... aby si miloval Hospodina ... aby si počúval ... aby si sa ho držal, lebo on je tvój životom“ (5M 30,19-20).

Všeobecne sa často spomína iba základné rozdelenie ciest, ako o nich hovorí Pán Ježiš v Mt 7,13-14: **široká cesta**, ktorá vede do zahynutia a **úzka cesta**, ktorá vede do života. Ako cesta široká tak i cesta úzka sa skladajú z viacerých čiastkových ciest, akoby jazdných pruhov. Pozrime sa na niektoré cesty v tej „širokej ceste“.

CESTA POHANOV

„Takto hovorí Hospodin: Neučte sa **ceste pohanov**“ (Jr 10,2)! Je to jeden jazdný pruh v tej širokej ceste, ale je v Božom Slove veľká výstraha îsf po tejto ceste. Výstrahu postavil aj apoštol Pavol v R 1,21-32, kde definuje charakter ľudí, ich skutky a stav: sú to ľudia márnych myšlienok, zatemnených sfôr, žijúcich v mûdrosti, ktorá je u Boha bláznovstvom. Tento „mûdry“ človek ctí, miluje, slúži všetkému možnému, čo vidia jeho oči, len toho, ktorý je naveky Požehnaný Boh, toho neuznáva, neslúži Mu a necítí Ho. Ich bohom je brucho, sláva v ich hanebnostach, ovocie ich mûdrosti je — jedzme, pime, lebo zajtra zomrieme. Ich osobný život i vzájomné spolužitie sa deje v „slobode“ hodnej „kultúrneho človeka“. Vyúsťuje v neviazaný život uvoľnených mravov. Na ceste pohanov si človek myslí, že je imúnny voči následkom hriechu, až ho tresce už tu na zemi „totálna strata imunity“ (AIDS). Pán nám dáva za výstrahu Sodomu a Gomoru, lebo jej charakter bude tu opäť prítomný na sklonku vekov. Ako chce dnešné pokolenie ujsť spravodlivosti, keď opäť nastupuje na cestu Sodomy?

Druhý charakter pohanského ľudstva porovnáva Pán s dobou pred potopou. Všetko, čo vstúpilo na ich srdce, boli zlé myšlienky, ktoré rozmnožovali zlost ľadu. Jest a pit, ženit sa a vydávať, to bolo celoživotným snažením ich mûdrosti. A to druhé — odporovať, priečif sa Bohu či dokonca prieť sa s Bohom a neposlúchať na Jeho výstražný hlas ani vtedy, keď už Noach, hľasateľ Božej spravodlivosti staval koráb pre záchrannu svojej rodiny! Aj dnes je „koráb“ postavený, ako prostredok záchrany, hla, golgotský križ a ten, vierou v ktorého môžeme byť zachránení, zomrel na ňom, aby nikto, kto verí v Neho, nezahynul, ale mal život večný. Avšak i táto záchrana, pripravená pre ľudstvo, je ignorovaná a ľudia ňou pochádzajú. Stane sa ako za dní Noacha: nezvedeli, až prišla potopa. To nie je iba minulosť. Všetko to leží predo dverami našho života a hriechy túžia vojsť do nášho osobného, rodinného i zborového života. Je to žiadost a hriech bezbožných, cesta pohanov. Čo hovorí ale Pán? „Neučte sa ceste pohanov!“

CESTA BALÁMOVA

Ako druhý pruh širokej cesty si pripomeňme cestu Balámovu. Sú na nej tí, „... ktorí opustiac **priamu cestu** zblúdili a sledovali **cestu Baláma**, syna Bozorovho, ktorý si zamíľoval mzdú neprávosti“ (2P 2,15). Aj Pavol spomína ľudí, ktorí sa domnievajú, že pobožnosť je telesným ziskom a radí Timoteovi: od tých sa vziať! Apoštol Peter popisuje v predošlých veršoch hrozný charakter Balámovej cesty. Ani to nie je iba minulosť a nebola ani v čase apoštолов, lebo píše, že tito ľudia „hostia sa s vami.“ Síce získali poznanie o Páni Ježišovi, ale zvedení mamonom, žiadostami a bludom vnútorné odpadli, zostali však ukryti medzi ľudom Božím. Votreli sa medzi Boží ľud a vtierajú sa i dnes. Sedia medzi ľudom Božím a zvierajú mešec ako Judáš: idú cestou podľa záľub Balámových, ale pritom túžia vojsť do života a vziať požehnania, ktoré prisluhajú Božiemu ľudu. Chcú byť bohatí tu, ale aj na večnosti, presne tak, ako Balá, ktorý vystrel jednu ruku po zisku a druhou kládol osídlo Bo-

žiemu Iudu, do ktorého sa lapili tisíce. Nezomrel smrťou spravodlivých, ako si prial, ale mečom súdu. Ten, kto kazí chrám Boží, ktorým je Jeho Iud, toho skazí Boh! Sám Peter označil týchto nasledovníkov a milovníkov Balámových cest ako „prekliate deti“! Ako ďaleko je odo mňa tátu cesta? Len jeden jediný krok: ak zatúžíš byť bohatý — už si na nej; ak si zamílujes peniaze — už si na nej! Tak hrozná cesta — a iba „krok“ som od nej! Nech nás svätá bázeň z tejto skutočnosti ešte viac spoji s naším Pánom.

CESTA KAINOVA

Do tretice si spomeňme ešte jednu cestičku z tej širokej cesty, ktorá vede do zahynutia: je to cesta Kainova. „Beda im! Lebo odišli cestou Kainovou“ (Ju 11). Aká vzdialenosť je nám tátu cesta, keď už len počutie jej mena vzbudzuje v nás odpor a možno i súd? Nuž posúdme každý sám! Cesta Kainova nekončila u Kaina. Júda videl Iudu, ktorí nou šli či odchádzali na cestu Kainova za dñi svojho života. Že cesta Kainova prechádzala a prechádza celými dejinami Božieho Iudu, to nám pripomína Pán slovami: „Preto hľa, ja posielam k vám prorokov a múdrych a učených v zákone, a niektorých z nich zabijete a ukrijujete a niektorých z nich zbičujete vo svojich synagógach a budete ich prenasledovať z mesta do mesta, aby prišla na vás všetka krv spravodlivá, vylielaná na zemi, od krvi spravodlivého Ábelu až po krv Zachariáša, syna Barachiášovho, ktorého ste zavraždili medzi chrámom a oltárom“ (Mt 23,34-35). A Pavol v 1Te 2,15-16 počrauje: „Ktorí aj Pána Ježiša zabili a svojich vlastných prorokov aj nás prenasledujúc vyhnali a Bohu sa nefúbia a sú protivní všetkým Iúdom...“ V 1J 2,11 a 3,14-15 je napísané, že „ten, kto nenávidí svojho brata, je vo tme a chodí vo tme a nevie, kam ide, lebo tma oslepila jeho oči. Ten, kto nemiluje brata, zostáva v smrti. Každý, kto nenávidí svojho brata, je vrahom a viete, že niktorý vrah nemá večného života, zostávajúceho v sebe.“ A v 1J 3,10: „Potom poznat deti Božie a deti diablove. Nikto, kto nečiní spravodlivosť, nie je ty, ako „utešená cesta“ (Pr 3,17), „ces-

ta múdrosti“ (4,11), „cesta rozumnosti“ (9,6); je tam „priama cesta“ (Hoz 14,9), „cesta pokoja“ (L 1,79), „cesta spásenia, života, atď. Nebola tam jedna-jedná cestička pre nás do času obetí Pána Ježiša, ktorý nám otvoril „cestu do svätyne“ (Žd 10,19-20). Môže byť niečo krajsie, ako voľný prístup každého času a na každom mieste vierou ku trónu Božej milosti? Pán Ježiš sám nám ju vyzískal, pripravil, daroval. Je to nádherná cesta.

Je ešte mnoho cest, vpletencích do cesty širokej a je fažké ich všetky vymenovať a napísat k nim krátky komentár, ale tieťo tri, tak často spomínané, sú nám dostatočnou výstrahou pred širokom cestou a cestičkami v nej. Všetky bez výnimky vedú do záhuby.

ÚZKA CESTA

A teraz sa pozrime na úzku cestu, ktorá vede do večného života. Porovnali by som ju s dúhou, ktorá sa skladá zo základných farieb a ich kombinácií. Je tam farba zelená — symbol života a nádeje, modrá — farba neba, červená — farba lásky a podobne. Niet tam farby smrti, tmy a hriechu — čiernej. Dúha, znamenie zmluvy, ktorou sa zviazal Boh, že nebude viac potopa zeme, je verná a stojí, až kým zem zmou bude. Tak nádherná je i tá úzka cesta, na ktorej je Božia záruka a zasluženie, že vede a dovezie do večného života. Tak, ako sa dúha skladá z prekrásnych farieb, tak má i tá úzka cesta v sebe množstvo nádherných cestíčiek. Všetky sú cestami života: je to cesta pravdy, lásky, svetla, viery, milosti, požehnania, atď.

Jr 6,16 hovorí o „dobrej ceste“ a ponúka nás: „Chodte po nej a tak nájdite pokoj svojej duši!“ Často sa hovorí o úzkej ceste iba ako o ceste tñfnej, fažkej, ceste odriekania sa a podobne. To ale nie je povedané všetko onej, aká ona je. Ona obsahuje nádherné cestíčky, ktoré sú významné pre ľudí, ktorí sú v súlade s cestou.

„cesta rozumnosti“ (4,11), „cesta spásenia, života, atď. Nebola tam jedna-jedná cestička pre nás do času obetí Pána Ježiša, ktorý nám otvoril „cestu do svätyne“ (Žd 10,19-20). Môže byť niečo krajsie, ako voľný prístup každého času a na každom mieste vierou ku trónu Božej milosti? Pán Ježiš sám nám ju vyzískal, pripravil, daroval. Je to nádherná cesta.

Úzka cesta je cestou sebazaprenia a mŕtvenia telesných žiadostí, ale je cesta obecenstva s Bohom a každého požehnania. Jej záver je večný život v sláve. Posmech či potupa a utrpenie sú

bohato vyvážené pokojom a radosťou vo Svätom Duchu.

Nech Pán i týmto myšlienkami povzbudí našu čistú myseľ k chodeniu po úzkej ceste a nech je záľubou našej duše chodiť po nej. Ale ak strácame radosť z nášho chodenia, neváhajme prísť pred Jeho tvár ako Dávid a poprosiť: „Preskúmaj ma, silný Bože a poznaj moje srdce! Skús ma a poznaj moje myšlienky a vidz, či je pri mne nejaká zlá cesta a ved ma cestou večnosti“ (Ž 139, 23-24).

„Lebo zná, aká je cesta u mňa ... ostríhal som jeho cestu a neodchýli som sa“ (Jb 23,10-11). Je to s nami tak? or

TULÁCI a PÚTNICI

V slovenskom preklade jednej duchovnej piesne sa spieva: „Bol som pútnikom, tulákom biednym, v noci hriechu som blúdl tak sám ...“ Nechceme polemizovať s pôvodným autorom textu alebo prekladu, ale myslíme si, že predsa len je určitý rozdiel v obraznom vyjadrení stavu tuláka a pútnika. Na tento rozdiel, či rozdiely by sme chceli poukázať aj v tejto krátkej úvahе.

Ak hovoríme o tulákovi, nemôžeme sa vyhnúť pohľadu na prvého Adamovho syna Kaina. V knihe Genesis 4,1-16 vidíme originálny obraz Kaina — tuláka hned potom, ako zabil svojho brata Ábela. O údele tuláka mu hovorí jednak samotný Hospodín (v. 12) a jednak on sám (v. 14). Aké sú charakteristické vlastnosti Kaina — tuláka? Predovšetkým je to zlořečenstvo nad zemou, nedostatok úrody, strata požehnania, pocit neodputstiteľnej neprávosti, zahananie spred tvári Hospodinovej, skryvanie sa pred ľuďmi, behúnsky život a trvalý pobyt v zemi Nôda (Nôd — Tulák).

Či to nie sú aj charakteristické vlastnosti človeka, ktorý žije bez Boha a je mŕtvy vo vinách a hriechoch? Azda by aj mohli mnohí namietať, že život bez Boha vôbec nevyzerá na to, že by ho malo sprevádzat zlořečenie alebo nejaká nedostatky. Skôr naopak. Dobré zdravie, kariéra, úspechy. Sú však situácie, keď úprimne uvažujúci človek príde k záveru, že to, čo žije, je samá duchovná i duševná bieda, že je nad ním akýsi tieň zlořečenstva, že s tým treba čosi robiť. Ozýva sa svedomie, ale človek ho umľuje a tak to ide ďalej a ďalej. Až nakoniec príde záver dňa na zemi a prihlási sa strach: Čo ak predsa len Boh existuje, ako sa pred Nehom postavím? Sú aj pocity neodputstiteľnej viny: Ja som taký veľký hriescik, že mi Pán Boh vôbec nemôže odpustiť. To, že človek žijúci bez Boha je

vlastne aj akoby zahnaný spred Jeho tváre, je nezvratná skutočnosť. V lepšom prípade, keď človek pripúšťa akýsi dohľad Božej tváre, cíti sa nesvoj a vedomie sa pred ňou skrýva. A behúňstvo? Poznáme to veľmi dobre z každodenného života: — Nemám čas, nemám vôbec čas ... Samý zhon, žiadne zastavenie sa. V podstate by si naozaj takýto človek mohol napísat do svojho preukazu trvalé miesto pobytu: Krajina Nôd — Tulák.

Tulák nemá vyjasnený zmysel svojho života, nemá cieľ, raz je tu a raz tam, býva špinavý aj otrhaný, často neúmerne zafázený. Pán Boh však celkom určite nechce, aby sme žili tuláckym životom. Poslal svojho Syna, aby z tulákov urobil pútnikov smerom k Bohu, ku večnosti v nebeskej vlasti. Takýto obrat sa deje, keď si priznáme svoj stav bezciedlnych tulákov, podávame Pánovi Ježišovi za jeho obet na golgotskom kríži a nastúpime cestu za Nim a to v oblasti mysele, slov i činov. Po obrátení už človek vie, že „zem mu vydá úrodu aj v čase sucha“, preživa mnohé a mnohé požehnania v nebeských i zemských oblastiach, vie celkom určite, že sú mu odputené všetky viny pre krv Pána Ježiša Krista, neskryva sa pred Božou tvárou, ale ju vedomie vyhľadáva, „nebehá“ hore-dolu, ale stáva sa z neho spofahlivý člen Božej i svojej zemskej rodiny, kresťanského zboru (nehovoríme tu o pomenovaní), jeho trvalý pobyt už nie je v zemi Nôda, ale v stratenom Edene. Nebeský pútnik vie, že speje k Božiemu mestu, pozná zmysel svojho života v službe Bohu a bližným, žije cieľavedomo. Pred ním kráča Velivodca a dokonávateľ vieriety Pán Ježiš Kristus. Za Nim je cesta bezpečná i keď často neľahká či posypaná tŕním. Ak sa pozrieme do listov apoštola Petra, sú to vlastne listy nebeským pútnikom, vyvoleným, predzvedeným, znova splodeným cieľom živej nádeje ... (1Pt 2,3).

Mnohí z nás poznájú Bunyanovu knihu Cesta pútnika. Tam sa dočítame aj o predchádzajúcim tuláckom živote, aj o obrátení a prechode zo širokej cesty na úzkú, aj o pútnikovej ceste k tým najlepším cieľom vo večnosti. Je na každom z nás, aby si uvedomil, aký má štýl jeho život. Som tulákom alebo pútnikom?

Sme pútnikmi do nebeskej vlasti, no nás život v nejakých oblastiach a smeroch by mohol mať charakter tulákov: Prechádzat z jednej krízy do druhej, stavat si pred seba iba zemske ciele, chodiť zo zboru do zboru, mať iného vodcu ako Pána Ježiša. To by neboli život podľa Božej vôle. Nemôžeš byť naraz aj svetským tulákom, aj nebeským pútnikom. Tu pomôže len úprimné pokánie a dôsledná cesta za Pánom s „opásanými bedrami“ pravdu i s „palicou pútnika“. So všetkým, čo s tým súvisí. Nech nám dá Pán k takémuto životu milosť.

jk

PODIVNÍ KREŠŤANIA

Kresťania — hovoria o modlitbe, ale sami sa nemodlia.

Kresťania — hovoria, že dávať dary pre Pána je správne, ale sami tak nečinia.

Kresťania — hovoria, že Biblia je Božie slovo, ale ju nečítajú.

Kresťania — hovoria, že večnosť je dôležitejšia ako časný život, ale žijú len preň.

Kresťania — opúšťajú zhromaždenia pre hociakú príčinu a bez výčitiek spievajú: Tak rád mám v zhore spoločenstvo ...

Kresťania — po celý život slúžia sebe a satanovi, no počítajú s tým, že predsa prídu do neba.

Kresťania — kritizujú iných pre veci, ktoré robia sami.

Nepatríme niekedy medzi nich?

sp. dl, jk

Poznámky k Biblickej panoráme (III)

V nebesiach nie je len ríša anjelov, ktorí zostali poslušní svojmu Stvoriteľovi, ale je tam aj
RÍŠA MOCI TMY,

o ktorej si chceme niečo z Božieho slova pripomienúť.

Božie slovo nás vyučuje tomu, že počas pozemského putovania nebojujeme proti „telu a krvi“, to znamená so zemskými bytosťami, ale bojujeme proti „kniežatstvám, mocnostiam, svetovládcom tmy tohto veku, s duchovnými mocami zlosti v ponebeských oblastiach“ (Ef 6,12). Toto máme mať denne na mysli, lebo a Pán Ježiš učil svojich žiakov modliť sa „chrániť nás od zlého“ (možno rozumieť pod „zlým“ aj Satana). Často stojíme pred pokušením, ktoré nepochádza od Boha, lebo On nikoho nepokúša, ale ktoré nám ako nástrahu kladie do cesty Satan.

Pavel napísal veriacim v Kolosách, že nás Otec „vytrhol z moci tmy a premiestnil do kráľovstva svojej lásky“ (1,13). Keďže nás Boh „vytrhol“, znamená to, že pred obrátením sme boli držaní touto mocou tmy. Aká je to vlastne moc, aké je to kráľovstvo tmy?

Písmo nám z tohto pohľadu hovorí o troch oblastiach, kde moc tmy pôsobí:

1. PONEBESKÉ OBLASTI (gr. epuranios)
2. PODSVETNÝ ŽALÁR (gr. tartarun)
3. PRIEPASŤ (gr. abyssos).

S týmito troma miestami sú spojené tri skupiny zlých bytostí:

- a) padli anjeli, ktorých strhol Satan pri svojom páde a ktorí sú spolu s ním v „ponebeských oblastiach“ (Ef 6,12),
- b) anjeli, ktorí nezachovali svoje kniežatstvo, ale opustili vlastné príbytky (Ju 6, 2Pt 2,4) a sú v podsvetnom žalári strážení v putach k súdu veľkého dňa,
- c) démoni, zlí duchovia, ktorí pôsobia na zemi, ale ich miesto je v prieplasti.

Vrcholom zla, kniežaťom tejto moci tmy je Satan. Je to vznešená osoba, mocná, nad ktorou ani archanjel Michal nemohol vyniesť súd, ale povedal: „Nech ťa potrestá Hospodin“ (Ju 9). Má prístup pred Boží trón, ako o tom čítame v knihe Jobovej a tiež v knihe Zjavenia, vtedy žaluje na Boží Jud dňom i nocou. Satan je knieža tohto sveta, preto mohol Pánovi v pokúšaní ponuknúť všetky kráľovstvá sveta a Pán Ježiš túto jeho vefkú moc a pôsobnosť potvrdil (J 12,31; 14,30; 16,11). Je ním preto, že mu človek pri páde Adama otvoril brány do srdca. Ale Satan má aj moc nad smrťou (Žd 2,7), je kniežaťom démonov (Lk 11,15).

Satana neučinil Pán Boh. Písmo nám sice nehovorí o tom, kde sa vzal atan priamo, ale po hlbokom premyšľaní nad 14. kapitolou proroka Izaiáša a 28. kapitolou proroka Ezechiela poznáme, že je to prorocká reč o minulom páde „zastierajúceho cheruba“, „Lucifera“ (Nositeľa svetla). Nie, kráľovia Babylonu a Tyru neboli v Božej zahrade, v Edene (Ez 28,13). Prítom nie je myšlený zemský Eden podľa 1M 2, ale Boží Eden, kde Lucifer ako cherub bol blízko Božieho trónu (Iz 14,12). To bolo do tej chvíle, keď sa pri ňom „našla neprávost“, lebo v pýche sa chcel rovnať Najvyššiemu a za tým účelom chcel aj vyvýšiť svoj trón. Na uskutočnenie svojho zámeru strhol mnoho anjelov (podľa Zj 12 môže ísť až o tretinu anjelov). A tak ten, ktorý bol vznešený, nositeľ svetla, cherub v blízkosti Božej, pádom bol zvrhnutý zo svojho miesta do „ponebeských oblastí“ aj s padlými anjelmi.

Cherub, ktorý sa nazýval Jasná hviezda, dostal meno Satan (hebr.), čo znamená ohovárač, protivník, nepriateľ, žalobca, zvodca a Diabol (z gréckeho diabolos). Písmo o ňom hovorí ako o starom hadovi (tak pokúšal Evu v raji), drákovi, zlom, o kniežaťovi moci v povetri. Aká je jeho činnosť na tejto zemi?

- Pokúša ľudí k zlému (Mt 4,3; Lk 22,31; 1K 7,5; 1Te 3,5),
  - potom na nich žaluje pred Bohom,
  - spôsobuje utrpenie u mnohých ľudí (2K 12,7; Zj 2,10),
  - robí aj zázraky (2Te 2,9),
  - ako svojich pomocníkov používa nielen padlých anjelov a démonov, ale aj neveriacich ľudí (2K 4,4),
  - ponížuje Boha pred ľuďmi, lebo hovorí o ňom ako o tom, ktorý ľuďom nepraje štastie (1M 3,5),
  - je vrahom [1] 3,12), to on naviedol Kaina k bratrovražde, kráľa Herodesa k vražde nevinných detí pri narodení Pána Ježiša (Mt 2,16), vzbudí Goga a Magoga k vojne, prenasleduje ženu a jej diefa (Zj 12),
  - vedie ľudí k zlorečeniu Bohu (Jb 1,6-12),
  - bojuje aj proti cirkvi Pánovej (Ef 6).

Satan je mocný, ale nie je všemohúci ani vševedúci. Jeho činnosť je opísaná aj v obrazoch.

- 1) Ako HAD (Zj 20,2), ktorý číha na svoju korist, vrhne sa na ňu a obtočí ju svojím telom. Je tým vyjadrená Satanova lešť. Farizeovia sú nazvaní „plemenom vretenic“, pretože sa chovajú satansky (Mt 3,7; 12,34; 23,33). Ale veriaci v Pána Ježiša môžu vierou „šliapat po hadoch a škorpiónoch“ (Lk 10,19).
  - 2) Ako VLK (J 10,1; Mt 10,18; Sk 20,29), ktorý číha na svoju korist vo tme, keď odpočíva vyhliadnutá obeť. Prekvapí ju, skoncom sa na ňu vrhne. Ako sa musia chrániť ovečky Kristove! Vystríhajte sa falošných prorokov, ktorí k vám prichádzajú v ovčom rúchu, ale vnútri sú dravými vlkmi (Mt 7,15; Sk 20,29).
  - 3) Ako LEV (1Pt 5,8), ktorýreve a hľadá, koho by zožral. V pýche sa považuje za najmocnejšie zviera. Pýcha — to bol prvý hriech, ktorý sa „našiel“ pri Luciferovi, a Satana doprevádza stále.
  - 4) Ako DRAK, ktorého Ján opisuje so 7 hlavami a 10 rohmi (Zj 12), má zvláštnu úlohu v dobe veľkého súženia, kde vytvorí satanskú trojicu spolu s antikristom a falošným prorokom.
  - 5) Ako VTÁCI v podobenstve o 4 pôdach a rozsievacovi, ktorí vyberajú Slovo z ľudských sŕdc, tak i ten Zlý robi (Mt 13,4,19). V 1M 15 vtáci napadli rozfaté obeť, Satan veľmi útočil na Pána Ježiša, visiaceho na kríži.
  - 6) Ako LOVEC VTÁKOV (Ž 124,7; 91,3) chytá tieto zvieratká do sietí, tak aj Satan chytá Iudí do osídel, aby ich zranil hlavne vo svedomí.
  - 7) Ako ANJEL SVETLOSTI (2K 11,13-15) oklamáva Iudí pravdepodobnou rečou, podloženou biblicky. Falošní apoštоловia se pretvarujú na apoštolov Kristových. Vyháňajú démonov v mene Kristovom. Dievča s nečistým duchom hovorilo veľké tajomstvo o služobníkoch Božích a o ceste spasenia (Sk 16,17). Satan napodobuje Boha a tým získava Iudí.

Pán Ježiš prišiel na túto zem kazit skutky diablove a nakoniec vyniesť nad ním súd na Golgote: „Teraz je súd tohto sveta, teraz bude knieža tohto sveta von vyvrhnuté“ [J 12,31]. Satana porazil Pán jeho vlastnou zbraňou, to je smrťou a tak všetkých, ktorí uverili a uveria v Pána Ježiša Krista ako Božieho Syna a odovzdali mu svoje životy, vyrhol z moci Satanovej. Pán Ježiš je víťaz a preto sa sme sme radovat, že Satan a moc tmy už nemá viacej nad nami moc. Pravda, pokúšať nás môže, ale musí si to vyžiadat u nášho nebeského Otca. Tak to vysvetlil Pán Ježiš svojim učeníkom.

Hoci Satan bol už odsúdený na Golgote, výkon trestu ešte nenastúpl. Ten bude prebiehať v troch stupňoch:
prvý stupeň — archanjel Michal a jeho anjeli budú bojovať proti Satanovi a zvíťazia nad ním (Zj 12). Satan a jeho anjeli budú zvrhnutí na zem. Už nebude mať prístup pred Boží trón, aby žaloval na vykúpených. Beda tým, ktorí v tej dobe budú na zemi!,

druhý stupeň — na záver doby veľkého súženia, keď antikrist a antiduch (falošný prorok) budú hodení živí do jazera ohnivého ako vôbec prví „obyvatelia“ tohto večného miesta mŕtв, anjel zviaže draka, toho starého hada, ktorý je diabol a satan a uvrhne ho do prieplasti (abyssos) na 1000 rokov (Zj 20,1-3).

tretí, posledný stupeň — keď ešte po prepustení po tisícročnom kráľovstve bude zvádzat národy, bude nakoniec uvrhnutý do jazera ohňa a sýry (Zj 20,10).

Žiať, že do jazera ohnivého, ktoré bolo pripravené Satanovi a jeho anjelom, prídu aj všetci tí ľudia, ktorých mená nebudú napísané v knihe života.

O PODSVETNOM ŽALÁRI čítame v Písme veľmi málo. Sú tam padli anjeli, ktorých čaká súd. Môžeme mať rôzne otázky: kto sú tito anjeli, čím sa líšia od anjelov satanových, kedy bude súd atď., ale nič viac nechceme povedať, iba čo nám horoví Písma. V biblickej literatúre sa môžeme dočítať o tom, že tito anjeli sú „synovia Boží“, ktorí si pred potopou brali ľudské dcéry za ženy (1M 6). Tak vlastne opustili svoje príbytky. Ale takýto pohľad je v rozpore s Písmom, lebo „obrovia“ žili aj po potope, nielen pred ňou, a potom museli by sme si trochu inak vykladať slová Pána Ježiša o tom, že vzkriesení budú mať telá podobné anjelským, ktorí sa ani neženia, ani nevydávajú.

Takže najlepšie bude, keď povieme na podobné otázky týkajúce sa anjelov v podsvetnom žalári — neviem! A ani to nepotrebuje vedieť, lebo na naše spasenie a pre duchovný vzrast to nemá vplyv.

Tretia skupina bytostí „moci tmy“ sú démoni. Hovorí sa o nich ako v Starom, tak ešte viac v Novom zákone. Pavel piše Timoteovi (1Tm 4,1), že v posledných časoch budú Iudia počúvať učenia démonov. Čo sú to za bytosti? Opäť môžeme povedať, že Písmo nič nehovorí o ich počiatku, kde sa vzali a ani blízšie neopisuje rozdiel medzi nimi a anjelmi.

Z toho, čo o nich čítame v Novom zákone, smieme uvažovať takto:

- a) Nie sú to padlí anjeli, lebo niektorí démoni sú na svete a vchádzajú do ľudí a do zvierat. Iní démoni sú v prieplasti (abyssos) a majú nad sebou anjela menom Abaddon (hebr.), grécky Apollyon, čo v preklade znamená Zhubača.
  - b) Sú to zlí duchovia a Satan je ich najvyšším pánom. Podľa Mt 12,43-45 hľadajú si miesto v srdci človeka. Nemajú telo, ako anjeli, preto môžu bývať v človekovi. Vieme o takom človekovi, ktorý mal „legion“ démonov (Mk 5,9-12). Po vyhnání z neho volili radšej vojsť do zvierat, ako iste do prieplasti (Lk 8,31).
  - c) Vo veriacom človekovi nemôže bývať démon, pretože dieťa Božie má Svätého Ducha a ten nedovolí, aby sa k nemu nasťahoval zlý duch.
  - d) V prieplasti je množstvo démonov, takže po otvorení „dverí“ tohto miesta zatmie sa slnko i povetrie od ich množstva (hovorené obrazne v Zj 9,1-11).
  - e) Démoni majú veľkú moc a sú intelligentní. Poznali Pána ako Božieho Syna (Mt 8,29). Podľa svojho charakteru sú však zlí a robia zlé veci, preto sú tiež nazývaní „nečistí duchovia“ (Mt 10, 1 a 12,43).
  - f) V 1K 10,20 je reč o tom, že pohania obetovali démonom, keď prinášali zvieratá pohanským bohom. Preto ještě mäso z takých obetí veriacemu bolo neužitočné, mohol sa tak stať účastným „stolu démonov“.
  - g) Aj nad démonmi bude vykonaný súd. Vedia to, lebo povedali Pánovi: „Prišiel si nás predčasne trápiť?“ (Mt 8,29).

Nechceli sme sa touto oblasťou podrobnejšie zaoberať, ale aspoň tiež z kladnej veci o ríši tmy by sme mali vedieť. S vďačnosťou si uvedomujeme, že sme z tejto moci tmy vytrhnuti, lebo sme s Pánom posadení v nebesiach. Tam je nás život „skrytý“ s Kristom v Bohu. Rozumieť tomu aspoň trochu? Preto zvoláme s Pavlom: Kto bude na nás žalovať? Kto nás odlúči od lásky Kristovej? Kto nás vytrhne z mocnej ruky Božej? Satan a jeho ríša tmy? Nie, nikdy nie! Ale na druhej strane sme ponúkaní k tomu, aby sme bdeli a nepadli do pokúšenia, aby

sme boli stále oblečení v duchovnej výzbroji a tak mohli obstáť pri úskokoch a Isti Satana.

Žijeme v dobe, keď vyznávači všeliakých siekt vstupujú do priameho styku s týmto duchovnými mocami tmy. Ale nielen to. Ludia si už vytvorili i náboženstvo — kult Satanov, ktorému prinášajú obete, vzývajú ho, ospevujú, klaňajú sa mu, vysvätili mu kostoly. Či nie je to záver posledných dní veku milosti? Kedykoľvek pride pokusenie z tejto ríše tmy, posluchnime radu Jakoba: „Približte sa k Bohu a približí sa k vám. Poddajte sa teda Bohu a sprotivte sa diablu a utečie od vás“.

—jos

ZPRÁVY Z KMK

Vracíme se ke shromáždění, které se konalo za účasti představitelů církvi, náboženských společností a bohosloveckých fakult v Košicích dne 10. 3. 1988. Uveřejňujeme výtahy z projevu prof. Dr. Milana Salajky, děkana Husovy československé bohoslovecké fakulty a předsedy RS KMK v ČSSR.

... I my jsme zde společně proto, abychom rozpoznávali, co se děje dnes a co se má dít zítra. Podněty k tomu vzešly ze země, jež spočívá na socialistické ideji a proměňuje ji v realitu. Pojmy přestavba, glasnost a nové myšlení rázem obletely celý svět. Staly se identifikačními znaky pro pohyb, který se má odehrávat v každé společnosti a při správě lidských věcí v globálním měřítku. Nemí rozhodující, že jedni s oněmi pojmy nepříslušně spojují své představy a fantazie, ani to, že jiní zase se třeba tváří nedoslýchavě. Objektivně byl zde uveden v po- hyb lidský duchovní potenciál, aby se orientoval k ústředním problémům naší doby. To je mocný podnět.

Někteří již přispěchali s prohlášením, že jde o pohyb a o pojmy velice blízké křesťanství. Samozřejmě, Pán uložil a ukládá své církvi, aby se obnovovala, aby v ní panovala otevřená komunikace, aby vždy citlivě revidovala své postoje a vynikala pravdivostí, spojenou s moudrostí a odpovědností. První naše otázka však musí znít: Fungovaly a fungují tyto normy přímo mezi námi, v domě Božím? Ne, my nestojíme na prahu onoho kýženého přerodu své společnosti a lidského pospolitosti jako vědoucí či jako příklad, nýbrž se všemi ostatními jako ti, kteří jsou voláni k sebezkoumání, k odvážnému vykročení, k náročné práci. Nevím, jak moudřeji bychom si měli připomínat současné jubileum (40. výročí únorových událostí — pozn. red.), nežli úvahou o perspektivách, jež se takto vytyčují pro všechny odpovědné lidi. Svět z konce našeho století není v pořádku: to cítí a ví každý. Uprostřed tohoto světa všeliaké nedokonalosti, nejistot, bolestí ba i utrpení se nikdo nemůže pokládat za natolik zdravého, aby se nemusel spolu s ostatními léčit a uzdravovat. Socialismus to nyní říká veřejně a upřímně; nazna- cuje i cesty, kterými se ubírat.

Co nás jako věřící k těmto perspektivám především poutá, je jejich výrazný rys humanitní, etický, univerzální ...

Stěží je uvědomit si v plném dosahu, jaký obrat tváří k odpovědnému životu se zde může začít. Cesta k realizaci velkých cílů bývá vždy namáhavá a náročná. Jako věřící křesťané bychom snad mohli společně vyjádřit svou důvěru a podporu oněm novým tendencím a snahám. A také vyslovit vnitřní závazek, že nechceme chybět tam, kde se bude rozhodovat o dobru pro člověka. Vždyť to máme uloženo apoštolem: „V konání dobra neumlévejme; neochabneme-li, bude- me sklízet v ustanovený čas.“ (Ga 6:9). Kéž by brzy přišel čas dobré sklizně pro všechno lidstvo, pro celé stvoření Boží! —r

ZPRÁVY ZE SBORU

Milý nás brat Michal Kacko dožil sa 29. septembra 1988 90 rokov. Jeho život je vyjadrením viery v Pána Ježiša Krista. Je pretkávaný prácou fyzičkou, ale hľavne duchovnou. V posledných rokoch venuje svoj čas dielu Pánovmu tým, že písomným stykom potešuje a utvrdzuje vo vtere bratov, sestry, ktorí potrebujú duchovné pouzbodenie a potešenie. Širi okolo seba lásku a pokoj, je obľúbený vo svojom okolí, vo svojej rodine, aj medzi bratmi a sestrami vo svojom zbere. Keď aj prichádza na neho nemoc i slabosť, vie, ku komu má íst, spolieha sa na Pána, ktorý ho vo všetkom potešuje a dáva novú silu.

Ked sme ho navštívili v jeho dome v Párnici na Orave, bol dojatý až k slzám radosť, že sme si na neho spomenuli. Stotožňuje sa s textom Písma: „Radovať sa s radujúcimi a plakat s plačúcimi“. Modlí sa za nemocných, slabých, za nešťastných, aby im Pán pomohol a vyslobodil z trápenia.

Žaspomíname si na to, že hoci žil podľa evanjelického spôsobu života v rodčovskom dome, kde spievali duchovné piesne, modlili sa, predsa Bibliu nečítali. Hovorí: „Chadol som podľa lúbosti svojho srdca, nemal som však pokoja. Duch Boží ma obviňoval z hriechov, bol som nešťastný. Kúpil som si Bibliu a čítal som ju. Dozvedel som sa z nej, že sa musím znovuzrodiť. Sklonil som svoje kolena pred Pánom, prosil som o odpustenie a očistenie od mojich hriechov, lebo som sa cítil najväčším hriescíkom. Pán Ježiš mi odpustil, dal mi pokoj, radosť do srdca. Dovedol ma až potiaľto, za čo som Mu nesmierne vdăčný. Aj teraz túžim, aby sme veľmi milovali Slovo Božie, číitali ho a podľa neho aj žili.“

Prajeme bratovi Kackovi ešte mnoho radostných chvíľ v ďalšom jeho živote, na ceste za Pánom do nebeského domova.
Zbor v Martine

Tiše a odevzdaně poručila svou duši Pánu naše milá sestra MARIE KUBIENOVÁ dne 9. 9. 1988 ve věku 83 let. Od roku 1943 se učila chedit v Jero šlépých a naplňovala tak představu Toho, jenž nás všechny zve k sobě. Znali jsme ji jako pracovitou a plnou nejen v pomoci druhým, ale i ve svědeckví o možnosti záchrany v Pánu Ježíši. Uměla často využívat také daru potěšení a povzbuzení, a tak vlastně rozdávala to, co sama od Pána získala. Nám zůstává milá vzpomínka a rovněž jistota z nového setkání se s ní v věčné, společné oslavě našeho Krále a Pána života.

Věřící z havířovského sboru

Z těrlického sboru Pán odvolal po těžké nemoci bratra KARLA SUCHÁNSKÝ ve věku 62 let. V povídání fotografa sloužil veřejnosti i sborům zachycováním prchavých a pomíjitelných okamžíků „časů“ života (dle Kaz 3). Sám se však chopil okamžíku, kdy k němu Pán promluvil a radostně Jej přijal jako svého Spasitele. A tak žil jako všichni znovuzrození lidé v naději, že příjde okamžík, kdy pomíjitelné a porušitelné „obleče neporušitelnost a smrtelné nesmrtelnost“ (1K 15,51-54). S tím jsme se loučili s našim milým bratrem dne 2. 9. t. r. za účasti mnoha věřících.

Pán života a smrti si 30. 9. 1988 povolal k sebe milého brata MARTINA PASTORKA zo zboru Púchov vo veku 86 rokov. Po ceste za Pánom kráčal 52 rokov. Svojou tichou a miernou povahou zostal nám vzorom. Rád chodil do spoločného obecensiva Božích dieťok, kde bol vždy hotový poslúžiť Božím slovom a modlitbou k spoločnému úžitku. V čas odchodu k Pánu na nemocničnom ložku za prítomnosti pacientov volal v Živej viere: „Panе Ježišu, verim, že si za mňa prelial svoju krv na Golgotskom križi, príjmi mojho ducha a vezmi ma čím skôr k sebe.“ Bolo to krásne svedectvo pre prítomných. —pk

Dňa 22. 8. 1988 bola do nebeského domova povolaná Pánom života a smrti jedna z najstarších sestier bratislavského zboru Mária Horvátová vo veku 91 rokov. Od svojej mladosti, kedy prijala Ježiša Krista za svojho osobného Spasiteľa a Pána žila verne pre Noho a pre blížnych. Bola príkladom pracovitosti, skromnosti, pokory a lásky. Tešíme sa na stretnutie s ňou v nebeskom domove a radi chceme nasledovať jej príklad. jk

ŠANCA PRE VŠETKÝCH

Do roku 2000 sa má v ČSSR narodiť tri milióny detí. Aby boli čo najzdravejšie, prebieha v tlači, rozhlase a televízii protifajčiarska kampaň pod názvom „Šanca pre tri milióny“. Ak nahliadneme do oficiálnych štatistik, čísla sú naozaj varovné: V Československu sa predá ročne asi 30 miliárd cigariet, oproti 9 mil. v roku 1949. V rodinách sú deti v naposte väčšine svedkami fajčenia rodičov, iba 34,4 percent má oboch rodičov nefajčiarov. Najmä v mladších rodinách fajčí čím ďalej, tým viac žien... Nejde tu pravda iba o tento zlozvyk. Treba spomenúť aj alkoholizmus, toxikomániu a iné neresti, na ktoré doplácajú predovšetkým deti.

Na jednom protifajčiarskom plagáte na okne električky jedného z našich veľkých miest som si všimol fixiou dopísané vety od neznámeho autora: Ježiš je víťaz, Ježiš vás vyslobodí! Samozrejme nie sme za takéto formy propagácie kresťanstva, ale nechceme sa ani na stránkach nášho časopisu vyhnúť tejto pálčivej problematike. Naozaj, v evanjeliu Pána Ježiša Krista je šanca na záchrannu aj pred uvedenými metlami ľudstva. A to nie len pre tri milióny našich detí, ale pre všetky deti sveta, mládež i dospelých. Ak človek totiž príjme od Noho ponúkané odpustenie hriechov v zástupej obeti na golgotskom križi a podakuje mu za to, pozná zároveň pravdu, ktorá vyslobodzuje z každej skazy. Poznáme z praktických skúseností mnoho takýchto príkladov. Pán Ježiš aj dnes volá obťažených nerestami ku slobode Božích detí. Áno, v ňom je šanca pre všetkých. Je iba na každom z nás, či ju využijeme.

jk

Cesta poslušnosti je cesta požehnania.

Cas strávený v očakávaní na Boha nie je nikdy stratený.